

CZASOPISMO

poświęcone sprawom społeczno-gospodarczym
a w szczególności

sprawom krajowego przemysłu i handlu

tudzież polityce agrarnej i handlowej.

Wychodzi we Lwowie dwa razy na miesiąc

w 3-ch oddziałach, z których 2-gi stanowi

„Organ krajowego Towarz. kupców i przemysłowców“

przy „Dzwigni“ wychodzi jako dodatek

„Szkolnictwo przemysłowe i handlowe“.

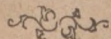
Wydawca i odpowiedzialny redaktor *Zygmunt Korosteński.*

Lwów, 12. Lipca 1894.

Rok I. 1894.

Redakcja

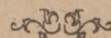
we Lwowie przy ulicy
Batorego l. 34.

Nr. 6. — Lipiec

Administracja

we Lwowie, ul. Batorego
liczba 34.

PRENUMERATA z PRZESYŁKĄ WYNOŚI:

	półrocznie		półrocznie ^o
W Austro-Węgrzech . . .	2 zł. w. a.	We Francyi i krajach unii	5 fr.
„ Rosyi pod kowertą . . .	2 rs. 50 k.	„ łacińskiej . . .	1 dol.
„ Niemczech . . .	4 marki	„ Stanach Zjednoczon. . .	1 dol.

Zeszyty pojedyncze do nabycia w biurach gazet i księgarniach po 10 ct.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA;

za opłatą: za całą stronicę 16 zł., — za $\frac{1}{2}$ str. 8 zł., — za $\frac{1}{4}$ str. 4 zł., — za $\frac{1}{8}$ str. 2 zł., — za $\frac{1}{16}$ str. 1 zł., — za $\frac{1}{32}$ 50 ct.
Dla prenumeratorów i korespondentów „Dzwigni“, dla zamawiających więcej ogłoszeń, tudzież dla członków kraj. Tow. kupców i przemysłowców udziela się 25 do 50 procent opustu.

TREŚĆ: Oddział I. — 1) Od Redakcyi i Administracyi. — 2) W sprawie IV. Zjazdu kupców i przemysłowców we Lwowie. — 3) II. Zjazd przemysłowców i śpiewaków polskich Prus Zachodnich w Pelplinie, podał Poznańczyk. — 4) Powszechna Wy-
stawa krajowa — napisał Przemysław. — 5) Rady i wskazówki dla szewców — napisał B. Smetański — 6) Technologia
chem. i mechan. — 7) Kronika „Dzwigni“. — Oddział II. 8) IV. Zjazd kupców i przemysłowców we Lwowie — Program
i porządek dzienny. — 9) Posiedzenia głównego Zarządu kraj. Towarzystwa kupców i przemysłowców. — 10) Skrzynka
pocztowa. — Oddział III 11) Wiadomości o wyrobach żelaznych. — 12) Amerykańskie łańcuchy patentowane. — Ogło-
szenia. — Nadto stały dodatek do „Dzwigni“ — Szkolnictwo przemysłowe i handlowe.

Od Redakcyi i Administracyi „Dzwigni“.

Naprzód! — choć drogą ciernistą, twardą!
Z miłością czynu — trudów pogardą!

Rozpoczynając tym numerem drugi okres wyda-
wnictwa, witamy Szanownych prenumeratorów zape-
wnieniem, że dla rozwoju pisma w kierunku praktycz-
nym uczynimy wszystko, co tylko będziemy mogli, a usil-
ność i wytrwałość zwykle osiąga wytknięty cel!

Dewizą naszą: „Nie szkodzić nikomu
a wspomagać wielu.

Kto, nie mając środków na zaprenumerowanie
„Dzwigni“, życzyłby sobie otrzymywać to pismo
bezpłatnie lub też po cenie niższej o 25, a nawet
50% raczy zgłosić się do Administracyi „Dzwigni“
we Lwowie ul. Batorego l. 34.

Szanownych adresatów, którzy dotychczas otrzy-
mywali „Dzwignię“, a nie nadesłali prenumery
upraszamy, aby, jeśli uważają za stosowne, poprzeć je-
dyne w kraju naszym przemysłowo-handlowe piśmko —
zaprenumerowali je łaskawie na drugie półrocze; przy-
czem pierwszego półrocza wcale im liczyć nie będziemy;

a nawet przystaniemy chętnie na wszelkie możliwe uła-
twienia prenumery za półrocze drugie.

Adresatom, którzy do 5-go sierpnia b. r. nie od-
nowią prenumery, przestaniemy posyłać numery
„Dzwigni“, a natomiast będziemy zmu-
szeni zwrócić się do innych adresatów.

Wszystkim tym, którzy bądź odnowili prenume-
ratę, bądź też „Dzwignię“ świeżo zaprenumerowali
serdecznie przesyłamy *Bóg zapłać!*

**W sprawie IV. Zjazdu kupców i przemysłowców.
we Lwowie.**

Hej ramię do ramienia!

Odbyty w r. 1892. III. Zjazd kupców i przymy-
słowców we Lwowie, ten sam, który zatwierdził był
myśl, powziętą przez Krajowe Towarzystwo kupców
i przemysłowców, aby w r. 1894 urządzić we Lwowie
powszechną Wystawę krajową, uchwalił zarazem, ażeby
w tymże roku i w czasie trwania Wystawy urządzić
czwarty Zjazd kupców i przemysłowców i to nie tylko

krajowych — jak zjazdy poprzednie, lecz ogólny Zjazd druhów przemysłowego i handlowego zawodu z wszystkich dzielnic naszej Ojczyzny.

W wykonaniu uchwały tego Zjazdu zwołuje oto Zarząd główny krajowego Towarzystwa kupców i przemysłowców *czwarty Zjazd* do Lwowa i wzywa wszystkich druhów do jak najliczniejszego udziału w tym Zjeździe.

Ktoby zaproszenia nie dostał, raczy się zgłosić po nie do *handlu pp. Gabriela i Chlebownika we Lwowie, pl. Halicki l. 3* albo też do *Redakcyi „Dziwni“ ul. Bato-rego l. 34.*, gdzie też może zasięgnąć bliższych informacji. — Zgłoszenia i pieniądze należy nadsyłać na ręce sekretarza głównego Zarządu p. Stanisława Gabriela.

Poczucie godności naszego stanu, poczucie łączności interesów gospodarczych i narodowych uczuć ogniwa złączą nas tutaj zapewne w bardzo znacznej liczbie *); zbliżą nas braci ze wszystkich stron świata i utrwala nas w żywej wierze i nadziei, że polski handel i przemysł ma przyszłość przed sobą, a wytrwałością, pracą i miłością bratnią dokonamy cudu.

Przybывajcie tedy bracia do Lwiewo grodu, przybывajcie tłumnie, aby dać dowód, że uznajemy wielką doniosłość solidarności, że zdołamy stanąć każdego czasu w obronie swoich interesów i że żywem bije w nas tentnem poczucie łączności!

Przemysłowiec

II. Zjazd przemysłowców i śpiewaków polskich Prus Zachodnich w Pelplinie.

Zjazd ten, odbyty w dniu 8 b. m. powiódł się wybornie.

Zebrało się około 2500 uczestników. Zjazd otworzył Prezes głównego komitetu Zjazdu adwokat i notaryusz Pałędzki z Torunia piękną przemową, w której wykazał potrzebę łączności i potrzebę popierania przemysłu polskiego, przy czem z radością stwierdził wzrost liczby kółek śpiewackich, które od czasu I-go takiego Zjazdu, odbytego w Chełmnie podwoiły się niemal i sięgają obecnie już liczby 15.

Marszałkiem Zjazdu wybrano jednomyślnie pośła Romana Jantę Połczyńskiego z Zabiczyzna, zaś wicemarszałkami: prezesa Towarzystwa przemysłowego w Brodnicy, Ossowskiego z Najmowa i ks. Bączkowskiego z Mechowy.

Przewodniczącym wydziału dla spraw przemysłowo-społecznych został kupiec Wiktor Marchlewski z Grudziądza: wydziału dla wewnętrznych spraw Towarzystw ks. Block z Swiecia, wydziału dla przemysłu rolniczego — Franciszek Nierzwicki z Więcków.

Mowa ks. Batke z Radomia „o wychowaniu uczniów rzemieślniczych“ i p. Parczewskiego z Belna „O potrzebie pielęgnowania śpiewu i zakładaniu kółek śpiewackich“ — konkurs śpiewacki i obrady wydziałów wypadły bardzo dobrze.

Pierwszą nagrodę otrzymało kółko śpiewu w Grudziądzu, drugą kółko w Starogardzie; trzecią kółko śpiewu w Chełmnie, a czwartą Towarzystwo S-tej Cecylii w Pelplinie.

W drugim dniu Zjazdu powzięto w wydziałach poszczególnych następujące rezolucyje:

I. W wydziale dla spraw przemysłowo-społecznych:

1) II. Zjazd przemysłowców i śpiewaków polskich w dniach 8 i 9 lipca 1894 r. w Pelplinie uchwała:

Wybiera się komitet, którego zadaniem ma być utworzenie patronatu dla wszystkich naszych towarzystw rolniczych, przemysłowych, śpiewackich i innych z patronem na czele: Patronat taki ma się postarać o założenie pisma, któreby było organem tych towarzystw.

2) Zjazd przemysłowców i śpiewaków w Pelplinie zaleca:

a) aby wszystkie towarzystwa w Prusiech Zachodnich przystąpiły z roczną stałą wkładką do Towarzystwa Pomocy Naukowej w Chełmnie.

b) aby urządały o ile można co roku przedstawienia amatorskie na rzecz funduszu w tegoż towarzystwa.

c) aby wszyscy proboszczowie, uważając się z urzędu za sekretarzy tegoż towarzystwa zbierali składki na rzecz wspomnianego Towarzystwa.

II. W wydziale dla wewnętrznych spraw Towarzystw uchwalono:

1) Zaleca się zakładanie towarzystw pogrzebowych w łonie towarzystw.

2) Towarzystwa powinny się starać o zwiększenie funduszu przez urządzenie zabaw i przedstawień i ściąganie wkładek; tudzież o zakładanie własnych lokali.

III. W wydziale dla spraw przemysłu rolniczego uchwalono:

1) Towarzystwa rolnicze Prus Zachodnich zajmą się ułożeniem szczegółowej statystyki, celem rozpoznania własnych sił i założenia tygodnika rolniczo-przemysłowego, któryby był centralnym organem pomiędzy nimi i przedstawicielem ich interesów.

2) Towarzystwa rolnicze Prus Zachodnich zbierać się będą wspólnie na Walnych Zjazdach, celem narady o wzajemnych interesach.

3) Zjazd zaleca założenie szkoły gospodarczo-domowej dla dziewcząt w Prusach Zachodnich.

Po przyjęciu tych rezolucyj uchwalono na wniosek redaktora B. Milskiego, aby dotychczasowe Biuro głównego komitetu Zjazdu istniało nadal jako ciało wykonawcze i prowadziło dalej pracę organizacyjną.

Temuż biuru poruczono ustanowienie terminu i miejsca przyszłego Zjazdu.

Marszałek Roman Janta Połczyński zamknął Zjazd pięknym przemówieniem i okrzykiem na cześć przemysłu i śpiewu polskiego.

Poznańczyk.

*) Już teraz Zjazd zapowiada się świetnie; napływają liczne zgłoszenia. Nadesłano już także cztery referaty, z tych jeden, traktujący o czekach w Austrii — rzecz bardzo na czasie i nader zajmująca.

Powszechna Wystawa krajowa we Lwowie.

roku 1894.

Napisał *Przemysław.*

Na pustem, krzakami tylko, a zielskiem zarosłej przestrzeni za parkiem Kilińskiego stanęło jakoby drugie miasto w przeciągu kilku miesięcy, a w zgrabnych i mile oko bawiących budowlach tej prowizorycznej osady rozmieściły się płody naszej ziemi, naszej pracy, naszego przemysłu.

W pierwszym numerze »Dźwigni« zamieściliśmy byli rysunek przemysłowego pawilonu w czasie jego budowy. — Gmach to był jeszcze niepokąźny, najeżony szeregiem rusztowań i niewykończony. — To też proszę porównać dawniejszy jego wygląd z obecnym, przedstawionym tu poniżej.

Gmach przemysłowy.

Zajmuje on obecnie 5,985 □ m. powierzchni. Budowany jest z drzewa według projektu architekta Wystawy Franciszka Skowrona przez Karola Boublika.

Jako przemysłowców, a kupców pociąga on nas najbardziej ku sobie, stanowiąc jakoby zwierciadło naszej pracy, a zarazem główne ognisko Wystawy.

Radzibyśmy jak najrychlej zaglądnąć do wnętrza ; lecz pierwaj zanim to uczynimy, poznajmy nieco dzieje powstania Wystawy krajowej.

(C. d. n.)

Rady i wskazówki dla szewców.

Napisał *B. Smetański.*

Hartowanie szpilartów i szydek. Często przytrafia się, że podczas roboty szpilart lub szydło gnie się, co sprawia robotnikowi nieprzyjemność i stratę czasu. Żeby temu zapobiedz, rozgrzewa się szpilart lecz tak, żeby nie był czerwony i macza (wciska) w boraks, przez co rozgrzana rzecz otrzyma boraksową powłokę. Następnie rozgrzewa się na czerwono i na nowo macza w boraksie, a jeszcze lepiej w żywym srebrze. W tym drugim razie należy zachować ostrożność, ażeby nie wciągnąć w siebie pary z żywego srebra. Robiono rozmaite próby i doświadczenia hartowania w wodzie, oliwie, nafcie, lecz

przekonano się, że w boraksie najlepiej, przez co szpilart lub szydło staje się twardem i nie kruszy się.

Usunięcie tłuszczu ze skóry. Chcąc otrzymać skórę bez tłuszczu, to jest suchą np. na skrzypie lub na obuwiu, używane w lecie na tak zwane »Staubschuhe«, postępuje się w następujący sposób : Gdy wszystkie części są wykrojone, to jest rzemyki, przyszewki, obkłady itp. — te części przeciąga się benzyną, a gdy potrzeba wymaga 2—3 razy. W ten sposób skóra sama będzie jasno-żółtego koloru i rozumie się suchą. W taki sposób spreparowana skóra czerni się dobrze, a gdy ehcemy można napowrót ją smarować.

Technologia

chemiczna i mechaniczna, wynalazki i patenty.

Patent na nową transmisję, wiertniczą, zastosowaną do t. zw. kanadyjskich wierceń, otrzymał z ministerium rodak nasz p. Stanisław Glazor, technik i przedsiębiorca wiertniczy z Ustrzyk. Model owej transmisji, wykonany w wymiarze 1: 10 znajduje się na wystawie krajowej. Transmisja ta opartą jest na tej samej zasadzie, co system kanadyjski (do dziś dnia uznany za najlepszy) odznacza się jednakże znacznym ulepszeniem, albowiem oprócz systemu t. zw. linowego nadaje się równocześnie i bez najmniejszych zmian istotnych do systemu wolnospadowego i kanadyjskiego, a obliczoną jest na pogłębianie otworów świdrowych aż do głębokości 1000 metrów.

Wynalazek rysowania na szkłe. Karol Margot, preparator przy gabinecie fizycznym uniwersytetu w Gießenie zauważył w początkach br. ciekawy objaw przy czepianiu się do szkła przy pocieraniu cząsteczek glinu (*aluminium*); później zaś stwierdził to samo także co do kilku innych metali. Na tej podstawie wynalazł przyrząd, rysujący na szkłe.

Kronika „Dźwigni“

przemysł, handel, komunikacye, ubezpieczenia i t. d.

Ogólny Wiece rękodzielników i przemysłowców. Na porządku dziennym tego Wiecu, mającego się odbyć we Lwowie w dniach 12, 13, 14 i 15 sierpnia b. r. postawiono następujące sprawy:

1) Wyjednanie u Rządu i Rady państwa przyspieszenia nieodzownych zmian ustawy przemysłowej i niektórych dalszych rozporządzeń uzupełniających ustawę, w myśl uchwały IV. ogólnego Wiecu wiedeńskiego.

2) Rozdzielenie Izb handlowo-przemysłowych i zaprowadzenie odrębnych Izb handlowych i odrębnych izb przemysłowych.

3) Ustanowienie fachowego inspektora przemysłowego wyłącznie tylko dla spraw drobnego przemysłu.

4) Obowiązkowe ubezpieczenie majstrów i ich rodzin.

5) Uchwalenie rezolucji w sprawie reformy podatków zarobkowych i dochodowych, zmierzającej do sprawiedliwszego wymiaru podatkowego.

6) Wyjednanie u Rządu oddania dostaw wszelkich wyrobów rękodzielniczych dla armii, urzędników i służby rządowej rękodzielnikom odnosnych miast i krajów.

Sprawy te, zaiste bardzo doniosłego znaczenia, zgromadzą zapewne liczny zastęp naszych rękodzielników, celem zastanowienia się nad temi sprawami przy współudziale i w porozumieniu z rękodzielnikami innych krajów państwa. Tekst obrad Wiecu podamy w „Dźwigni“ w stosownym czasie. — Oby ten Wiece do jak najpożyteczniejszych i jak najwydatniejszych doprowadził wyników.

Międzynarodowy kongres dla ubezpieczeń robotniczych socjalnych zwołany na październik b. r. (od 1 do 6-go) do Mediolanu jest trzecim z rzędu kongresem tego rodzaju. Pierwszy odbył się w Paryżu r. 1889; drugi r. 1891 w Bernie. Kongres ten ma przedewszystkiem na oku cele informacyjne.

Oddział II. „Dźwigni“.

Organ kraj. Towarzystwa kupców i przemysłowców we Lwowie.

IV-ty Zjazd kupców i przemysłowców we Lwowie.

W myśl uchwały III. Zjazdu kupców i przemysłowców, który odbył się w roku 1892, odbędzie się IV. Zjazd kupców i przemysłowców we Lwowie w dniach 19., 20. i 21. sierpnia b. r.

Program obrad Zjazdu obejmuje szereg następujących referatów:

1. Nawiązanie stosunków handl. i przemysłowych.
2. Sprawa ubezpieczenia kupców i przemysłowców na wypadek choroby lub niezdolności do pracy w drodze ustawodawczej.

3. Sprawa nowego projektu ustawy o patentach i ochronie wzorów, tudzież sprawa marek ochronnych.

4. Sprawa święcenia niedziel i ograniczenia pracy i sprzedaży.

5. Sprawa rychlejszej ekzekutywy wyroków sądowych w sprawach handlowych i przemysłowych.

6. W jaki sposób dałaby się korzystnie rozwiązać kwestya budowy tanich pomieszczeń dla robotników.

Zarząd główny Krajowego Towarzystwa kupców i przemysłowców jako komitet wykonawczy dla przeprowadzenia uchwał III. Zjazdu rozesłał już do człon-

ków Towarzystwa, tudzież do wybitniejszych kupców i przemysłowców zaproszenia do wzięcia udziału w tym Zjeździe, który ze względu na powszechną Wystawę krajową, tem większe w sferach naszych wzbudzić powinien zainteresowanie.

Ufamy, że druhowie nasi, oceniając doniosłość tego rodzaju Zjazdów, wezmą żywy udział w tym Zjeździe i fachowem wykształceniem, oraz spostrzeżeniami, zaczerpniętymi z praktyki, przyczynią się do uświetnienia IV. Zjazdu.

Zamiar przybycia należy zgłaszać najpóźniej do 25. lipca b. r., aby komitet mógł wszystko w stosunku do liczby uczestników przysposobić, mianowicie: zapewnić mieszkanie, uzyskaćniżenie cen kolejowych i t. p.

Jednocześnie z zapowiedzeniem przybycia należy przesłać tytułem udziału w Zjeździe kwotę 5 zł., po otrzymaniu których każdy ze zgłaszających się otrzyma kartę uczestnictwa, odznakę Zjazdu i wszelkie druki, referaty etc.

Listy i pieniądze należy nadsyłać na ręce sekretarza głównego Zarządu pana *Stanisława Gabriela*, współnika firmy: Gabriel & Chlebownik we Lwowie, plac Halicki 1. 3.

Wnioski, projekty, referaty, któreby miały być wzięte pod obrady Zjazdu, należy nadsyłać również na ręce sekretarza.

Ktoby z Szanownych Kolegów naszych nie otrzymał zaproszenia, a życzył sobie wziąć udział w Zjeździe, zechce łaskawie zgłosić się albo do sekretarza Towarzystwa albo też do Redakcji „*Dziwni*“. Zaproszenie podpisane jest przez komitet ścisły, w skład którego wchodzi:

Sekretarz.

Prezes:

Stanisław Gabriel. *Władysław Schmidt.*
Przewodniczący sekcji handlowej: *Kazimierz Jakób Lewicki.* Przewodniczący sekcji przemysłowej: *Jan Ihnatowicz.*

Dzikowski Alfred. Machajski Edward. Mikuliński Bolesław. Müller Ignacy. Riedl Edmund. Sliwiński Jan. Solecki Albin. Szykowski Władysław. Tuszyński Karol. Wang Julian. Wczelak Józef. Werner Arnold. Włodzimirski Walery.

W dniu 17 b. m. nastąpi uzupełnienie komitetu przez utworzenie szerszego komitetu obywatelskiego.

Porządek dzienny

IV. Zjazdu kupców i przemysłowców.

Dnia 18-go sierpnia o godzinie 8-mej wieczorem zejście się na placu Wystawy krajowej w restauracji Wgo Baczyńskiego dla wspólnego zapoznania się.

Dzień pierwszy 19-go sierpnia.

1. O godzinie 9. z rana Nabożeństwo w kościele Archikatedralnym na pomyślność prac Zjazdu. Uczestnicy zajmą miejsce przed wielkim ołtarzem.

2. Przyjęcie w lokalu ochotniczej straży ogniowej, Rynek 1. 17.

3. O godzinie 11. posiedzenie plenarne w sali koncertowej na placu Wystawy.

a) Zagajenie.

b) Wybór dwu prezesów Zjazdu, dwu sekretarzy i dwu gospodarzy.

c) Odczytanie protokołu III. Zjazdu.

d) Przyjęcie regulaminu posiedzeń.

e) Wybór komisji Ewentualne zgłoszenia tematów i przydzielenie referatów.

4. Gremialne zwiedzanie Wystawy.

Drugi dzień 20. sierpnia.

O godzinie 8. z rana posiedzenia komisji w oznaczonych lokalach.

Każda komisja ukonstytuuje się w ten sposób, że wybierze przewodniczącego, zastępcę tegoż, sekretarza i referenta. Porządek dzienny każdej komisji stanowić będzie sprawa przydzielona na plenarnym posiedzeniu i wnioski członków.

Zadaniem każdej komisji jest, wziąć pod obradę sprawę, będącą na porządku dziennym, następnie spisać protokół posiedzenia i zapadłe uchwały przedstawić na drugim plenarnym posiedzeniu.

Po obiedzie dalsze zwiedzanie Wystawy.

Trzeci dzień 21. sierpnia.

O godzinie 9. rano drugie plenarne posiedzenie na placu Wystawy w sali koncertowej z następującym porządkiem dziennym.

a) Zagajenie.

b) Sprawozdanie i uchwalenie wniosków komisji.

c) Uchwalenie miejsca i czasu V. Zjazdu.

d) Zamknięcie Zjazdu.

Następnie wspólny obiad pożegnalny.

Posiedzenia głównego zarządu

kraj. Towarzyst. kupców i przemysłowców we Lwowie.

XII. Posiedzenie z dnia 8. czerwca 1894.

Obecni P. p. Prezes Władysław Schmidt; tudzież p. p. S. Gabriel, J. Ihnatowicz i Józef Wczelak.

P. J. Ihnatowicz oznajmił, że sala na Zjazd kupców i przemysłowców została już zamówiona.

Na wniosek p. J. Wczelaka uchwalono wstawić w program obrad Zjazdu sprawę budowy mieszkań dla robotników.

Na tem posiedzeniu uchwalono też szczegółowy, podany tu wyżej, program Zjazdu i oznaczono stanowczo termin Zjazdu na dzień 19, 20 i 21 sierpnia br.

P. Z. Korosteński, otrzymawszy głos w sprawie muzeum handlowego, zaznaczył, że w myśl statutu sprawa ta należy do zakresu działania krajowego Towarzystwa kupców i przemysłowców i że w statucie wyraźnie jest wyszczególniona. — Wobec tego postawił wniosek, aby Zarząd główny porozumiał się w tym względzie z polskim Towarzystwem handlowo-geograficznym i wspólnie z tem Towarzystwem wystosował do Dyrekcji powszechnej Wystawy krajowej prośbę o zezwolenie, aby na placu Wystawy urządzoną została reprezentacja kraj. Towarzystwa kupców i przemysłowców, tudzież ekspozycja polskiego Towarzystwa handlowo-geograficznego, celem akwirowania od wystawców okazów, nadających się dla muzeum handlowego.

Muzeum takie mogłoby istnieć jako pewien oddział miejskiego Muzeum przemysłowego, a przynosiłoby ono dla naszego stanu kupieckiego nieocenione usługi. — W tym względzie należałoby się też porozumieć z Zarządem Muzeum przemysłowego miejskiego.

Wniosek ten, podany pod dyskusję, częściowo tylko został przyjęty, a mianowicie uchwalono go po myśli p. J. Ihnatowicza, aby wystosować odezwę do Zarządu Muzeum przemysłowego z prośbą, o utworzenie w tem Muzeum działu muzealnego handlowego, ku czemu obecnie w czasie powsz. Wystawy krajowej najlepsza nadarza się sposobność.

Na tem zamknięto obrady.

XIII. Posiedzenie z dnia 15. czerwca 1894.

Obecni: Przewodniczący P. Władysław Schmidt. Sekretarz P. Stanisław Gabriel; tudzież p. p. Jan Ihnatowicz, Albin Solecki, Władysław Szykowski, Karol Tuszyński, Walery Włodzimirski i sprawozdawca Z. Korosteński.

Po załatwieniu kilku drobniejszych spraw, odnoszących się do IV. Zjazdu kupców i przemysłowców, przyjęto do wiadomości sprawozdanie kasowe, przedstawione przez skarbnika P. Władysława Szykowskiego, przyczem uchwalono jednogłośnie wykreślić z rachunków dług ś. p. Bystrzonowskiego w kwocie 160 zł.

Skrzynka pocztowa.

Panu Z. w Poznaniu. P. B. Kasproicz z Gniezna podjął się zorganizować do Lwowa na nasz Zjazd wycieczkę kupców i przemysłowców z Poznańskiego. Zgłaszać się można do P. B. Kasproicza w Gnieźnie najdalej do 1. sierpnia.

Oddział III. „Dźwigni“.

Ruch przemysłowy, handlowy i finansowy.

Opisy, dzieje i sprawozdania Zakładów i przedsiębiorstw, Informacje i Ogłoszenia.

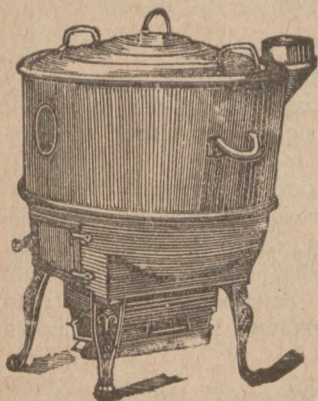
Od Administracji »Dźwigni«.

Dział III. »Dźwigni« ma na celu przedstawianie ruchu na polu przemysłu, handlu, kredytu, ubezpieczeń i t. d., tudzież popieranie ruchu na tych polach w kraju bądź przez *poważne, w interesie ogółu leżące reklamy i sprawozdania*; bądź też przez inne *publikacje przemysłowe, handlowe i finansowe* i t. d. bądź *zwykłe, bądź ilustrowane; poważne lub humorystyczne; wierszowane lub niewierszowane*, a wreszcie przez *cenniki, adresy, informacje* i zwykłe ogłoszenia. Dział ten III-ci wreszcie przeznaczony jest dla każdego, kto chce podać do tego organu opis swego przedsiębiorstwa, czy to pod względem technicznym, czy też historycznym; tudzież dla sprawozdań wszelkiego rodzaju. Sprawozdania dłuższe, z których dajemy także odbitki, idą na koszt interesowanego; sprawozdania odpowiednio streszczone drukujemy bezpłatnie.

Wiadomości o wyrobach żelaznych.

Nowe przenośne kotły z piecem.

Zachęcony przez kilku praktycznych właścicieli dóbr, którzy takie kotły z Berlina dla siebie sprowadzili i widząc je za granicą w użyciu, nawiązałem stosunek z pewną fabryką w państwie austriackim i zachęciłem ją do wyrobu tych kotłów.

Zanim to nastąpiło, sprowadzałem sam z zagranicy, płaciłem wysokie cło; długo czekać musiałem, a obecnie nie tylko, że te kotły taniej dać mogę, lecz nadto zwróci-

łem konsumentów ku poparciu przemysłu w obrębie granicy celnej i dałem przykład, jak można przez handel wspierać przemysł, bez żadnej ofiary b'yle tylko dobra chęć, tudzież szczęśliwe wyzyskanie czasu i towaru.

Kotły te służą do tego samego celu, co okrągłe, wmurowane, z osobnym palnikiem, powszechnie znane pod nazwą „kotły do bielizny“.

Zastosowanie ich jednak może być bardziej wszechstronne, albowiem także w gospodarstwie wiejskiem — do gotowania paszy dla bydła np. kartofli, buraków, do parzenia siewki itp. Takie same wewnątrz emaliowane służyć mogą do gotowania bielizny, do grzania wody, a nadto doskonale zastosowanie mają w kuchniach czeladnich.

W tych dotychczas są t. z. angielskie, czyli znane z płytami, które nie tylko że wiele paliwa spotrzebowują, ale nie są trwałe i na których potrawy w osobnych t. z. baniakach długo stać muszą na kuchni, zanim się zgotują.

Z tymi kotłami sprawa pojedyncza — na miejsce starej kuchni wstawia się jak mebel trzy kotły z piecami mniejszych i średnich rozmiarów od 55 do 110 litr. pojemności. Jeden przeznaczony na zupę albo rosół, drugi na jarzynę, kaszę, jagły, krupy, a trzeci największy na gorącą wodę.

W ten sposób, chociaż są trzy ogniska, można połową paliwa w krótszym czasie na 50 do 100 czeladzi obiad i kolację zgotować.

W tym największym kotle można zrobić urządzenie, aby w gorącej wodzie zagotować mleko. Nie potrzebuję tłumaczyć, że w wodzie postawione naczynie z mlekiem nigdy się nie przypali ani wybiegnie.

Wszystkie tak surowe, jak i emaliowane kotły mają kraniki do wypuszczania wody i w ten sposób się szuruje takowe, a opalane mogą być drzewem, węglem lub torfem.

Cenniki podaję tu następująco i zapraszam do zakupu.

Cennik kotłów surowych z piecem:

Nr. 9207	objętości 55 ltr.	zł. 22.—
Nr. 9208	» 75 » »	» 27.—
Nr. 9209	» 110 » »	» 33.—
Nr. 9210	» 150 » »	» 42.—

Za kotły emaliowane:

Nr. 9211	objętości 55 ltr.	zł. 28.—
Nr. 9212	» 75 » »	» 36.—
Nr. 9524	» 110 » »	» 42.—
Nr. 9525	» 150 » »	» 55.—

Ceny postawione są bez rur, te jednak nie wiele kosztują — od zł. 1 do 2.

Jeżeli kotły mają być użyte do gotowania, dorabia się kominek blaszany za cenę dalszych 1.50 do 2.50 zł.

Co można dostać
u Jana Schumanna

plac Bernardyński l. 14.

Za 5 ct. ?

Odpowiedź:

krajania i tarcia korzeni (Nr. 9411).

Doskonały przyrząd blaszany do obierania kartofli do

A co za **10** ct.?

Korkociąg niklowany Nr. 9402.

Za **12** ct.?

Łańcuszek na kluczyki, który ma osobliwsze urządzenie, tak że zgubione kluczyki zawsze mogą wprost do właściciela być oddane, a nie dopiero przez policję. Nr. 9332.

Za **18** ct.?

Śliczne, ozdobne niklowane wieszadło na rzeczy z podwójnymi hakami na suknie, a z jednym na kapelusze. Nr. 9335.

Za **20** ct.?

Korek porcelanowy z gumowem zamknięciem i osobnym kluczykiem niklowanym Nr. 9406.

Albo

Wieszadło ścienne, składane, całe metalowe na dwa haki niklowane (Haut-Nouveauté!) Nr. 9398.

Za **25** ct.?

Doskonały kamień do czyszczenia metalowych przedmiotów. Nr. 4548.

Albo:

Maszynkę ręczną do drelowania wiszni. Nr. 2437.

Za **27** ct.?

Skrobaczka amerykańskiego do kartofli itp. Nr. 9459.

Za **30** ct.?

Stalke sztyletową do ostrzenia noży, do kós i rzezaków po 30 ct., takie same, jakie sprzedają cudzoziemcy na Wystawie po 80 ct. i 1 zł.

Amerykańską siekierkę do cukru. Nr. 9469.

Albo

Dmuchawkę na kwiatki pokojowe. Nr. 6569. — Albo niklową łopatkę do tortów i ciastek. Nr. 9476.

Za **32** ct.?

Lichtarz metalowy, ozdobny, niski z patentowanym ujęciem dla świec. Nr. 6084.

Albo

Wyciskacz szklanny do cytryn Nr. 4501 — praktyczna i nie droga to nowość.

Za **35** ct.?

Doskonałą latarkę kieszonkową na świece. Nr. 6577.

Albo

Kieszonkową kuchenkę na spirytus. Nr. 3359,

Za **38** ct.?

Mydło amerykańskie do czyszczenia srebrnych i niklowych przedmiotów. Nr. 9465.

Za **40** ct.?

Najnowszy proszek amerykański do czyszczenia wszystkich metalowych przedmiotów Nr. 9478

Albo

Ładny niklowany lichtarzyk niski nie wyrotny. Nr. 6084.

Albo

Tarko, wprowadzie do „chrzanu“, ale także potrzebne, a zwłaszcza że jest nowego pomysłu, ślicznie kraje i do płaczu nie pobudza. Nr. 9399.

Za taką kwotę można jeszcze dostać:

Najnowszy składany kieszonkowy korkociąg. Nr. 9437.

A za **45** ct.?

Oryginalny, amerykański kubek na jaja, Nr. 9479. Jest on we formie kurzej łapki; do kubka najmniejszego podobieństwa nie ma, ale pomimo to nazwać go tak musiałem.

Za jedną **koronę**?

(bardzo wiele ładnych przedmiotów).

Maszynkę do bicia piany lub śmietany t. z. kółwrotek. Nr. 9410.

Albo

Tarko nowe, nazwane elektrycznem, bo trze z szybkością tego elementu; tylko ostrożnie z palcami podczas jazdy po tarku! Nr. 9025.

Sześć narzędzi w jednej sztuce NB. amerykańskiej dobroci tuzinkowej, jednak są tam: 1. obciążki płaskie, 2. korkociąg, 3. dłuteńko, 4. krajacz szkła, 5. gładzik kitu, 6. tłuczek do orzechów laskowych. Nr. 8386.

Za **55** ct.?

Dzwonek stołowy okazały z guzikiem do przyciskania. Nr. 6036.

Za **60** ct.?

Łapkę amerykańską na szczury, nowy model, dotychczas naszym domom nie znany; dlatego poleca do kupna. Nr. 9471.

Albo

Arcydobry stalowy nożyk do obierania owoców. Cytrynową skórkę cienko tylko można obkrawywać. Dla pp. Cu-kierników się polecający. Nr. 7915.

Za **80** ct.

Korkociągi patentowane, w formie scyzoryka, składane po 80 ct., które na Wystawie sprzedają cudzoziemcy po 1 zł. do 1 zł. 20 ct. i jak się uda.

Za **90** ct.

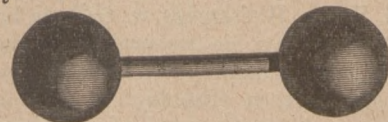
Maszynkę sprężynową do drelowania wiśni, czereśni i śliwek. Nr. 4408.

Albo i

Młynek do pieprzu Nr. 9413.

Ciężarki żelazne dla Sokołów.

Waga	1/2	3/4	1	1 1/2	2	2 1/2	3	kilgr.
Para	23	34	45	70	100	110	135	ct.
cięższe na			5	8	10	12	25	kilgr.

po cenie na wagę 1 kilgr. od 20 do 25 ct. poleca **Jan Schumann** handel towarów żelaznych plac Bernardyński l. 14.

Przysłowie mówi: Krawiec kraje jak i mu materya staje!

Tak też:

Mili goście przejezdni, jeśli kupić chcecie
Jakąś małą pamiątkę dla dzieci lub żony,
Zajrzyjcie do Schumanna, a pewnie znajdziecie
Towar dobry, a tani — pieniądz nie stracony!

*Kupujmy u swoich, popierajmy przemysł i handel swój! Zamówienia proszę nadsyłać pod adresem: **Jan Schumann** plac Bernardyński l. 14. Cenniki do usług P. T. Publiczności. Cenniki szczegółowe ilustrowane opisują towar dokładnie i bezstronnie. To też między innymi wyraził się o tych cennikach pewien ksiądz proboszcz:

„...stanąłeś Pan na stanowisku prawdziwego, fachowego kupca, który nie frazesami wyuczonymi, ale z prawdziwą znajomością ocenił i przedstawił swój towar.

Amerykańskie łańcuchy patentowane.

Opisał J. K.

Postęp techniki dosięga dziś nawet niepozornych wyrobów i przekształca je, a ulepsza. Zdawałoby się, że ogniwa łańcuchowe w dotychczasowym kształcie nie pozostawiają nic do życzenia — tymczasem przemysłni Amerykanie wynaleźli nową konstrukcję ogniwi i nowy sposób ich wiązania.

Ogniwo amerykańskiego łańcucha, splecione jakoby w formie wydłużonego precla, posiada dwa otwory, a jego końce w środku w ten sposób są spojone, że chcąc je rozkręcić, bardziej się je natomiast skręca i spaja.

Ogniwa te nie są szwajrowane, lecz zaginane specjalną, patentowaną, a nader zmyślnie urządzone maszyną, która cały łańcuch wiąże maszynowo z silnego stalowego drutu.

Wiązania są tak silne, że łańcuchy takie nigdy w miejscu spojenia przerwać się nie dają; a jeśli rwą się pod wpływem nadmiernego ciężaru, przewyższającego ich siłę wytrzymałości, to rwą się w drucie, ale nie w spojeniach; podczas gdy zwyczajne ulegają przerywaniu zazwyczaj w tych miejscach, w których są szwajrowane.

Próby, wykonane w doświadczalnej stacji w Charlottenburgu koło Berlina, wykazały, że łańcuchy nowe z drutu stalowego grubości:

$1\frac{8}{10}$, $2\frac{6}{10}$, 3, $3\frac{4}{10}$, $3\frac{9}{10}$, $4\frac{6}{10}$ $\frac{m}{m}$ rwą się przy obciąż. 192, 422, 477, 633, 773, 1257 kilo.

podczas gdy łańcuchy szwajrowane z drutu o grubości:

$1\frac{9}{10}$, $2\frac{5}{10}$, $2\frac{9}{10}$, $3\frac{4}{10}$, $3\frac{9}{10}$, $4\frac{4}{10}$ $\frac{m}{m}$ rwą się już przy obc. 70, 159, 100, 270, 387, 537 kilo.

z czego wynika, że łańcuch patentowany amerykański, posiada $2\frac{1}{2}$ raza większą wytrzymałość, od dotychczasowych najlepszych łańcuchów szwajrowanych.

Nadto jest taki łańcuch mimo olbrzymiej wytrzymałości nadzwyczaj lekkim — o połowę lżejszym od zwyczajnego łańcucha o równej wytrzymałości.

Patent na Austro-Węgry dla wyrobu tych łańcuchów zakupiła wielka fabryka wyrobów żelaznych i stalowych Goepfingera & Sp. w Weisenfels w Górnej krainie.

Łańcuchy te nadają się wybornie zarówno dla celów przemysłowych, jako też w gospodarstwach wiejskich, gdzie nieocenione wyświadczają przysługi.

Należy się spodziewać, że któryś z krajowych kupców zajmie się ich upowszechnieniem w kraju; i że sprowadzając je na własną rękę, uprzedzi w ten sposób zagranicznych kulturtregerów, którzy byle tylko pozbyli w naszym kraju towar z dobrym zyskiem — a zaraz — czem prędzej czmychają za granicę i wywożą z kraju pieniądze.

OGŁOSZENIA.

Poszukuje się miejscowych agentów

w większych miastach Galicyi i Bukowiny

do sprzedaży win za wysoką prowizją. Zgłoszenia pod adr. „Generalna reprezentacja“ na ręce Administracji „Dźwigni“.

Nowe kołki do obuwia.

Kołki z aluminium. Fabrykat patentowany pod Nr. 8191. Na żądanie wysyła cenniki i próbki **B. Smetański** w Wojniłowie bezpłatnie za nadesłaniem marki za 5 ct. na odwrotny list.

ABDUL KERIM

ul. Batorego Nr. 30.

we Lwowie

Jedyny skład starożytności
w Galicyi — poleca złotojedwabne sztychy żupanowe: jako to pasy złotolite, starożytną broń turcką i starożytne perskie dywany, oraz damaszkowe portyery, izłotolite makaty.

Galic. Bank kredytowy

począwszy

od dnia 1. lutego 1890

wydaje

4% Asygnaty kasowe

z 30-dniowym wypowiedzeniem i

3 $\frac{1}{2}$ % Asygnaty kasowe

z 8-dniowym wypowiedzeniem

wszystkie zaś znajdujące się w obiegu

4 $\frac{1}{2}$ % Asygnaty kasowe z 90-dniowym wypowiedzeniem oprocentowują się, począwszy od 1. maja 1890

po **4%** z 30-dniowym terminem wypowiedzenia.

powiedzenia.

Dyrekcya.

3—12